

ΤΟ ΠΑΘΟΣ ΤΗΣ ΑΠΛΗΣΤΙΑΣ

« Τί ποιήσω, ότι ουκ έχω που συνάξω τους καρπούς μου;»

Ο Κύριος εξαιτίας μιας ερωτήσεως κάποιου για κληρονομικές υποθέσεις με τον αδελφό του είπε «ότι ουκ εν τω περισσεύειν τινί ή ζωή αυτού εστίν εκ των υπαρχόντων αυτού» (Λουκ. 12,15), δηλ. κι αν έχει κάποιος αφθονία, τα πλούτη του δεν του δίνουν ζωή. Η ανθρώπινη ζωή δε συμπαρκετείνεται με τα ανθρώπινα πλούτη. Στη συνέχεια για να στηρίξει τη διαπίστωσή Του αυτή ο Κύριος είπε την παραβολή του άφρονος και άπληστου πλουσίου. Ας δούμε τα σημεία της απληστίας του.

Τα σημεία της απληστίας του πλουσίου Πρώτα πρώτα στην παραβολή φαίνεται η ευσπλαχνία του Θεού. Δεν ευφόρησε κάποιο χωράφι του πλουσίου, αλλά «ή χώρα» (όπ.π. στίχ.16). Όλα τα κτήματά του τη χρονιά εκείνη ήταν καρποφόρα. Μπροστά στα αναμενόμενα αγαθά πού επρόκειτο να λάβει ο άπληστος εκείνος άνθρωπος, συμπεριφέρθηκε ανόητα. Καταλήφθηκε από άπληστους λογισμούς. Θέλοντας να μαζέψει όλους τους καρπούς του εξαιτίας της πλεονεξίας του και μην μπορώντας, επειδή ο όγκος των αγαθών ήταν μεγάλος, «εξαπορείται και στενοχωρείται, ως άγαν πένης, ο άγαν πλούσιος», δηλ. στενοχωριέται σαν είναι πάρα πολύ φτωχός, εκείνος πού ήταν πολύ πλούσιος, τονίζει ο Ευθύμιος Ζιγαβηνός. Έπρεπε ή να δώσει τους παλαιούς καρπούς στους πτωχούς ή να ευχαριστήσει το Θεό για την ευφορία. Τίποτε από τα δύο δεν έκανε. Δεν κατάλαβε πώς ο Θεός του έδωσε τόσα αγαθά όχι για να τα τρώγει αυτός, αλλά και για τους ενδεείς και τους ανήμπορους. Το ότι ευφόρησε ή χώρα του δείχνει το βάθος του πλούτου του. Αυτός πού είχε τόσο πλούτο, φωνάζει σαν φτωχός. Ο Θεός έδωσε αγαθά κι ο άνθρωπος απάντησε με απληστία.

Εντύπωση προκαλεί και ο τρόπος πού ομιλεί. Λέγει: «Οι αποθήκες μου, οι καρποί μου, τα αγαθά μου, τα γεννήματά μου· «ή ψυχή μου, φάγε, πие, ευφραίνου»» (όπ.π. στίχ. 17 και έξ.). Ο άνθρωπος αυτός φαίνεται στην παραβολή σαν να μην έχει συγγενείς, οικογένεια, παιδιά, γνωστούς και οικείους. Μόνο για τον εαυτό του κάνει λόγο. Σαν να λέγει: «Ουδένα έχω κοινωνόν, ουδένα μεριστήν ποιούμαι, ου του Θεού εισιν, άλλ' εμά, μόνος ούν απολαύσω» (άγιος Θεοφύλακτος), δηλ. «δεν έχω κανέναν πού να συμμεριστεί τα πλούτη μου, κανένας δε θα τα μοιραστεί μαζί μου, δεν είναι του Θεού, αλλά δικά μου, μόνος μου θα τα απολαύσω». Η απληστία κάνει τον άνθρωπο να στεγνώνει από κάθε ανθρώπινο αίσθημα. Διαλύει συγγενικούς δεσμούς και αποξενώνει τους ανθρώπους από το κοινωνικό σύνολο.

Άλλο σημείο της απληστίας του πλουσίου είναι οι επιθυμίες του για το μέλλον. Το φαγητό, ή ευωχία και η απόλαυση ήταν τα μόνα πού επιθυμούσε, όταν θα μάζεγε τον πλούτο. Σημειώνει ο άγιος Κύριλλος Αλεξανδρείας πώς με τη λέξη «εύφραίνου» υποδηλώνονται τα υπογάστρια πάθη· «ακολουθεί γαρ τω κόρω τα αφροδίσια», δηλ. ακολουθούν τον κόρο (την πληθώρα των αγαθών) τα αφροδίσια πάθη. Πράγματι τα σαρκικά πάθη πολλές φορές συμβαδίζουν με την πλησμονή (χόρτασμα) των υλικών αγαθών και μάλιστα της γαστριμαργίας. Οι Πατέρες της Εκκλησίας μας λένουν πώς ή γαστριμαργία είναι ή μητέρα της πορνείας. Μετά από φαγοπότια και κραιπάλες και μέθες είναι συνηθισμένο φαινόμενο να πέφτουν οι συμμετέχοντες σε τέτοιες καταστάσεις στην πορνεία. Η απληστία καταστρέφει τον άνθρωπο.

Είναι μεγάλο πάθος ή απληστία Ο ιερός Χρυσόστομος σε μια ομιλία του γράφει πώς τα πάθη πού πολεμούν τον άνθρωπο είναι η πλεονεξία, η ακολασία και η κακή επιθυμία· «Τα τυραννούντα μάλιστα το των ανθρώπων γένος, ταύτα εστί πλεονεξία και ακολασία και επιθυμία κακή». Ο πλεονέκτης, πού είναι ειδωλολάτρης (Εφεσ. 5,5), δεν είναι ποτέ ειρηνικός. Πάντοτε είναι στην ταραχή. Μηχανεύεται τρόπους νόμιμους η άνομους για να συλλέξει περισσότερα αγαθά στη ζωή του. Είναι καχύποπτος γιατί δεν εμπιστεύεται

κανέναν από τους οικείους του ή γνωστούς ή, ακόμη, κι εκείνους πού τον πλησιάζουν με καλή πρόθεση. Όλους τους υποψιάζεται και τους αντιμετωπίζει με αμφιβολία. Φοβάται μήπως τον αδικήσουν ή τον ζημιώσουν. Ο άπληστος δεν μπορεί να έχει καθαρά νοήματα και καρδιά. Ο Κύριος είπε πώς μέσα από την καρδιά του αμαρτωλού ανθρώπου εκπορεύονται μεταξύ άλλων και «πλεονεξία» (Μάρκ. 7,22). Μάλιστα τονίζει πώς όλα αυτά «κοινοί τον άνθρωπον» (όπ.π. στίχ. 23), δηλ. μολύνουν τον άνθρωπο. Η πλεονεξία μας απομακρύνει από το Θεό και τους ανθρώπους, μας αποθηριώνει.

Αδελφοί μου,

Το πάθος της απληστίας κάνει τον άνθρωπο να μην έχει εμπιστοσύνη στο Θεό, αλλά στα χρήματα και τα υλικά αγαθά. Η πλεονεξία είναι όντως μια ειδωλολατρία. Σε πολλούς έχει υποκαταστήσει την πρόνοια του Θεού. Ας επαναστατήσουμε εναντίον του εαυτού μας και ας αναζητήσουμε τη χάρη του Θεού, πού είναι πλούτος άσυλος και θησαυρός «ανέκλειπτος» (Λουκ. 12,33). Είναι αγαθό πού έχει πάντοτε την αξία του και εκείνο πού κατ'εξοχήν πάντοτε έχουμε ανάγκη.

Αρχιμ.Ι.Δ.Φ

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Λουκ. ιβ 16-21)

Ο πειρασμός των υλικών αγαθών Είπεν ο Κύριος την παραβολήν ταύτην Ανθρώπου τινός πλουσίου ευφόρησεν η χώρα· και διελογίζετο εν εαυτώ, λέγων Τί ποιήσω, ότι ουκ έχω που συνάξω τους καρπούς μου; Και είπε· Τούτο ποιήσω· καθελώ μου τας αποθήκας, και μείζονας οικοδομήσω, και συνάξω εκεί πάντα τα γενήματά μου και τα αγαθά μου, και ερώ τη ψυχή μου· Ψυχή, έχεις πολλά αγαθά κείμενα εις έτη πολλά· αναπαύου, φάγε, πίε, εύφραίνου. Είπε δε αυτώ ο Θεός· Αφρον, ταύτη τη νυκτί την ψυχήν σου απαιτούσιν από σου· ά δε ητοίμασας, τίني έσται; Ούτως ο θησαυρίζων εαυτώ, και μη εις Θεόν πλουτών. Ταύτα λέγων, εφώνει· Ο έχων ώτα ακούειν, ακουέτω.

Μετάφραση της Ευαγγελικής περικοπής Ο Κύριος είπε την εξής παραβολή: «Ενός ανθρώπου πλούσιου τα χωράφια έφεραν σοδειά μεγάλη και σκεπτόταν μέσα του: «Τί να κάνω, επειδή δεν έχω που να συγκεντρώσω τους καρπούς μου;» και είπε:

«Αυτό θά κάνω· θα κατεδαφίσω τις αποθήκες μου και θα χτίσω μεγαλύτερες και θα συγκεντρώσω εκεί όλα τα γεννήματά μου και τα αγαθά μου, και θα πω στην ψυχή μου: Ψυχή, έχεις πολλά αγαθά, για πολλά χρόνια· αναπαύου, φάγε, πίε, ευφραίνου». Ο Θεός όμως του είπε: «Ανόητε, αυτή τη νύχτα ζητούν από εσένα την ψυχή σου. Εκείνα πού ετοίμασες, ποιός θα τα πάρει;». Αυτά παθαίνει εκείνος πού θησαυρίζει για τον εαυτό του και δε φροντίζει να γίνει πλούσιος ως προς τον Θεό». Λέγοντας αυτά ο Κύριος φώναζε: «Όποιος έχει αφτιά για ν' ακούει, ας ακούει».

Αγώνας Ορθόδοξης Ζωής

Η νηστεία των Χριστουγέννων Δεύτερη μακρά περίοδος νηστείας μετά τη Μεγάλη Τεσσαρακοστή είναι η νηστεία των Χριστουγέννων, γνωστή στη γλώσσα του ορθόδοξου λαού μας και ως σαραντά(η)μερο. Περιλαμβάνει αυτή σαράντα ημέρες, όμως δεν έχει την αυστηρότητα της νηστείας της Μεγάλης Τεσσαρακοστής. Αρχίζει, την 15^η Νοεμβρίου και λήγει την 24^η Δεκεμβρίου.

Η εορτή της κατά σάρκα γεννήσεως του Κυρίου μας Ιησού Χριστού αποτελεί τη δεύτερη μεγάλη Δεσποτική εορτή του χριστιανικού εορτολογίου. Ο άγιος Ιωάννης ό Χρυσόστομος, πού πρώτος ομιλεί για την εορτή των Χριστουγέννων, την ονομάζει «μητρόπολιν πασών των εορτών».

Πως θα πρέπει να την νηστεύουμε; Καθ' όλη τη διάρκεια του σαρανταημέρου δεν καταλούμε κρέας, γαλακτερά και αυγά. Αντίθετα, επιτρέπεται να καταλούμε ψάρι όλες τις ημέρες πλην, φυσικά, της Τετάρτης και της Παρασκευής από την αρχή μέχρι και

την 17^η Δεκεμβρίου. Ψάρι καταλύουμε επίσης και κατά την εορτή των Εισοδίων της Θεοτόκου, οποιαδήποτε ημέρα κι αν πέσει.

Από την 18^η μέχρι και την 24^η Δεκεμβρίου, παραμονή της εορτής, επιτρέπεται η κατάλυση οίνου και ελαίου μόνο εκτός, βέβαια, των ημερών Τετάρτης και Παρασκευής που θα παρεμβληθούν και κατά τις οποίες τηρούμε ανέλαιη νηστεία. Επίσης με ξηροφαγία θα πρέπει να νηστεύουμε την πρώτη ημέρα της νηστείας, 15^η Νοεμβρίου, καθώς και την παραμονή της εορτής, εκτός βέβαια κι αν πέσουν Σάββατο ή Κυριακή.

Από το βιβλίο των εκδόσεών μας Η ΝΗΣΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ